

107

Ченоу быти въ оружниe ста-
аго дхá: ☸ :,, —

И вороти сѧ съ врагъмъ въ
нѣнеможенъ плѣти. и въ
ништетъ дшá: и въсё по-
вѣлѣнніе творити. и не-
потрѣбъна сѧ глати:
и влѣдарити ба:,, —

И нинькоже съ завистыж
творити. и улѣкоугождѣ-
нна вѣган. зане бѣ ра-
сыпа кости улѣкоуго-
дѣнкъ: и не хвалити сѧ

107v

отноудь:,, —

И похвали сѧ глати. и
нномоу хвалаштж послѣ-
шати. въ таниѣ въсё тво-
рити: и не на вѣдѣнніе уло-
вѣкомъ творити. и тѣ-
кио отъ ба хвали и мѣстн
просити:,, —

Помышлати прѣшестви-
е отъсoudou. приготова-
нага благааа праведныи-
лигъ. такоже оуготова-
ныи огнь днѧволу и агє-

108

ленивъ иего. „, —
По въсемоу и апльскою слово
помынѣти. тако не достои-
ны страсти сего врѣмене
противоу вондѹщимъ
глѣти сѧ въ насть: и съ дѣлъ-
ми глѣти: „, —
Хранаштнми заповѣдї
иего. възданніе много: и
вѣници мнози праведь-
ныи мъ. вѣчнннн кроин.
жн҃и мъ бес коньца. радо-
сть ненужнада. отъ оцѣл

108v

и сна и сѣрио дѣла: „, —
Съ цѣреи и пратрнархы. съ
прѣкты и аплы и мон-
ченкы. и съ вѣсѣ-
ли оугождьши-
лии: съ инии
же обрѣстн
потрьштнм
са. о хѣ нѣсѣ
гн нашеи
илюжн слав-
ва: инии и
принено и въ вѣкы вѣкомъ: „, —

109

Эненфонтада иже гла къ
снома сюнина. „ —

Изъ улдѣ рекоу вами. Уло-
вѣя житни отнти хо-
штио: вѣста бо како
вѣ житни сели жиխъ ве-
з лоукты. како отъ вѣсѣ-
хъ увѣстънъ вѣхъ и лж-
бнитъ. не сана ради велн-
ка. нѣ норшвѣмъ велн-
къмъ: ♂ : „ —

Не оукорихъ никогоже ни
вередихъ. и никогоже не

109v

оклеветахъ. ни завидѣ-
хъ никомоуже: „ —

Ин разгнѣвахъ сѧ ин на ко-
горже. ин на мала ин на
велнка: „ —

Не оставихъ цркве бжна
веверъ ин здоутра ин по-
ловдне: „ —

Не прѣзърѣхъ иишитих.
ин оставихъ страньна.
и певалъна не прѣзърѣ-
хъ никъгда же. и иже вѣ-
тьмиинц|а|х|ы| |з|аклаже-

110

иин· потрѣбъната ииъ
длагъ: и иже въ піѣни-
ницихъ низбанихъ: ,, —
Не помыслихъ на добротоу
Ужжю· не познахъ жены
Дроуғыга· развѣ лиѣ
Важ· и та дондеже ва юдї·
и по томъ иеште не позна-
хъ ита· иъ съвѣштѧховѣ
са үнстоиж съвѣстю тѣ-
лесъною· и о гдѣ мѹдрѣ
съхраниховѣ са· по право-
славынѣи всѧкон вѣрѣ:

110v

тако сътворихъ до съмирѣ-
тьнааго днѣ· ,, —
Тако и вы жиевѣта үадѣ мо-
ни· да и важ вѣ оуглахнть·
и длыголѣтъна гавнть и съ-
творнть· ,, —
Оубогынхъ посѣштѧнта·
вѣдовицѣ չаштиштан-
та· иемоштънныиа иилюг-
нта· и осоуждаемыиа бес п-
равъды низбимѣта· ииригъ
иимѣнта съ вѣслин· ,, —
Пауе же вѣсѣхъ иже вѣ поу-

стъини и въ пеуерахъ· и въ
пропастъхъ земльниихъ·

добро творнта·,, —

Поминанта манастира·

Убрнорнзъцъ стыднта
са и утѣта· милосрь-
дочнта·,, —

Матерн же баю уесть отъ-
данта· и въсе добро сътвор-
нта иен· да га огърнта
радоучюшта са· и о томъ
веселнта са въ вѣкы:,, —

Въсе илнко имата златъ-

ми и сребръмъ и юнзами· не-
имоуштнлигъ поданта:

и въ работѣ соуштнга аки
свота улда лжнта· и оуны-
та милочнта· и старыя сво-
боды съподобнта· пицж
ниъ до съмиръти дающа·

и съпроста рекъ: иже ил
внѣдѣста творашта· и въ
творнта да спесета са· и съ-
подобнта са стъинхъ:,, —

Мтре не забыванта· волж и-
и творнта· и послоушанта

112

съ страхъмъ гнѣмъ: „, —
Бѣдѣ во тако дѣло гнѣ дѣла-
нета: заповѣдни гна хра-
нита. и вѣ мири сего боуди
съ вами: аминъ: „, —
стѣга феодоры „, —
Бѣзъмѣши же блжената
февдора дѣтишть:
на лено свое: лобъза
же и глюшти: „, —
| Синѹ мои любыи. врѣмѧ
съконъуанна ли прнепѣ.
да юже ндоу отъниодоу-

112v

же не вѣзврашти сѧ. да не рѣ-
ци тако шесырѣж: „, —
Се имаши ба и старѣншад-
го вѣ оцѧ мѣсто. имѣн
съврѣстънкы акы бра-
тни. мињьшада акъ уа-
да: старѣншада акы о-
тъцѧ: „, —
О уадо алъукоу си продъ-
лжн. молитви вѣсыла-
н къ вѣ. третнн уасъ и
з. и и .. и и венернюж:
и здоутрѣнжю хвалоу:

въсълан: ☠ : „ —

Уадо алуинъ коуди да са
настынши· и подажъ
алуюштины мъ хлебъ сво-
и· одежю своик на гымъ·
чюжемоу не похощен·
зъла не гли братоу сво-
и моу: „ —

Миръ имѣн съ въсъми· кро-
тъкъ коуди· не славох-
тынъ· и егда та въпра-
шажть то ѿвѣштан съ
тихостыж: не радоун са

вражъдоу злой: „ —

Не днви са добротѣ лицж:
аште на кого слышниши·
т[о] моли за нѣ: болаштихъ
посѣштан· старыя оутѣ-
шлан· оубогыя напитан·
екърваштата оутѣши: за-
блонжъштата накажи· въ-
денициамъ помоштийник
коуди· мъртвьта пш-
грѣбан: „ —

Не кон са пакостни сотони-
нъ· немоштины бо соутъ

въсѣхъ матежъ иго ии хѹ-
дѣ оѹбон сѧ: ,, —

Моли сѧ да не вънндеши въ
напасть· аште ли въннде-
ши· то пакъ моли сѧ да и-
збѹдєши· ,, —

Троѹжан сѧ вънноу· да вида-
ть бѣ троѹдъ твои· и постъ-
леть ти помошть свої:
си аште твоѹиши· то въ
цесарстви бжїи въдво-
риши сѧ: ☩ : ,, —

Яѳанасиеви ѿвѣти· проти-
вѹ нанесеныи иль иеноу отъ-
вѣтому· ѿ иѣкыи хъ право-
вѣрыныи хъ· о разлиѹны-
хъ главицахъ: ,, — Еѧроѣ
антioхъ· чьто иѣ знаменїе съ-
врьшена хѹана: ѿвѣти

Еѧра права и дѣла блгѹ-
стина· крьстыянъ бо
и есть истовыи домъ
хѹль· дѣла блгѹнии
и оѹченни доброѹистини-
нии свьта сѧ: Истинъ-

нага во вѣра дѣлъ искон-
шлють сѧ. ильже вѣра
вез дѣлъ мъртва есть.
такоже и дѣла вез вѣрь.
|Тѣльже подобаютъ вѣс-
иж силоиж. везгажна хра-
нити сѧ отъ неуистын-
хъ дѣлъ. да и не о насть ре-
ченю вондеть. ба исповѣ-
дайтъ сѧ вѣдоуште.
а дѣлы сѧ отъмештиотъ.
тѣльже рече Г҃. яште
къто любитъ ма. то сло-

во мои съхранитъ. и оци мо-
и възложитъ и. и къ не-
мои приидемъ и обитѣль
оу него сътворимъ. ,, —
Да смигъ оубо разумѣемъ.
тако правою вѣрою и добры-
ми дѣлъ. зиждеть сѧ
дышныи домъ. ти тако
живеть въ насть Г҃. ,, —
Въсено во сѧ рече въ инхъ.
и похождъ. се же гавлати
и апѣль глааше. или не ра-
зумѣите тако хѣжъ живе-

тъ въ вѣсъ. „ —

Не вѣстъ оубо дніаволъ. илн
ти хѣтъ вѣдка въ оумѣ илн
нѣстъ. иль иегда та вида-
ть гнѣваюшта сѧ илн к-
лиужшта. илн кльноуща
сѧ и клевеужшта. илн не-
үнста словеса глѣшшта. и-
лн осоуждаюшта кого и не-
навидашшта. илн вели-
чайшшта сѧ и прѣзориба.
илн грохочушшта сѧ и лихъ
глоумашшта сѧ. илн не|

молашшта сѧ үасто. „ —

Тъгда разоумѣетъ тако
нѣстъ въ дѣни ти иже та
хранинъ. ти тако оуже
акы татъ вѣлѣзъ лоука-
выи. акы не соуштж бѣкъ-
скоумоу свѣтилоу въ съ-
рдыци ти. оукрадетъ ти
дѣньи домъ. и боудѣ-
ть ти послѣднѧта горь-
ша първыи: „ —
въпредъ. Къто соутъ иестинъ-
нин покланятели: иже ии въ го-

ρ' ε οντος προσκυνησι. προσκυνησι
εις οποιον και προσκυνησι. οντος προσκυνησι.
μηδεποτε προσκυνησι. εις τον αγιον Ιησοντος
ταχινης προσκυνησι. οντος προσκυνησι.
προσκυνησι. οντος προσκυνησι.
προσκυνησι. οντος προσκυνησι.

Гърдо же по истиинѣ и дн-
вьно. члвчъ слово въ-
прашаннѣ. да сего дѣла
отъвѣта и стъкаданніа
истиницааго не полуѹда-
нилъ ильже не вѣси въ-

иѣштаютъ сѧ въ вѣкѣст-
внѣшнѣхъ танинъ послѹ-
шаннѣ: „ —

Одаяе отъ бесѣдованиа.
Чистааго мѹжка чистыи-
хъ. и до нына въ памѧти жи-
вѹщемъ. понѣ нына
малы глаголаніе съ-
творю: „ —

Шедъ во иѣкыи отъсѹдъ
къ мѹжку ошъльцѫ сѣда-
штж. рече къ немѹ. чж-
жж сѧ оѹе. како тво-

ѹнши· быти отълоушенъ
отъ цркве· и комъканн-
иа не прнелла и унестаго
въкоушенна· ,, —

Къ неноуже отъвѣшта мѣ-
жъ бѣжи· ти рече· вѣси съ-
бори и слоужьбы и праздъ-
ници и жъртвы· о улвие
сего дѣла выважть да сѧ
унеститъ улвкъ отъ грѣ-
хъ сюонхъ· и въселитъ сѧ
бѣ въ нь· такоже хѣ гла-
голад: ,, —

Прндеѣвѣ азъ и оцъ· и прѣвы-
ванніе въ немъ сътвориѣ:
и пакы глѣть· въселю сѧ въ
на и швѣхожж· ,, —

Да елияже оубо улвкъ цркви
дшевынага· и бѣмъ сътворе-
на кондепть боу· ти оцъ и
снъ и стын дхъ жиuetъ и
ходнитъ въ нен: то тѣмъ
дша отъстоунитъ отъ вѣ-
селя любъве· и црквѣ зѣ-
даныиҳъ и празднинкъ
улвускииҳъ· ти нн въ

горѣ сен ни въ нѣрлнмѣ жела-
иеть поклонити сѧ бѹг. оу-
тре бо имати въ сенѣ оцѣ:
оутре же и сна и архнерѣ|та.|
оутре и стааго дхѧ. огнъ 8-
тре исто|в|оу слоужкъбоу бѹг
дхъ съкроушенъ. „, —

Оутре тра|бъникъ унстаага
съвѣстъ. оутре оцѣстнле
грабховыне дховыныа
слзы. оутре нѣрлнмъ
веселуюшта дшѧ. ти къ
томоу акы дхѣвьныма оун-

ма. дхѣвьныа жъртвы прї-
носитъ: ♂ : „, —
Дхъ бо бѣ и есть. да иже сѧ по-
кланяеть илюу. то дхмъ
и истиною подобаетъ пок-
ланяти сѧ. въсе бо видимою
скоровѣменью и есть. та-
ко же оучинть павылъ. лж-
бо жъртвы любо приноше-
ния: ♂ : „, —

Любо слоужкъбы. а невиди-
ма вѣкуна соутъ. также соу-
ть дховына и истинына въ

120

срдцн соушта. „ —

Ієгоже око не видѣк нн очю слы-
шя. нн на срдце улѣкоу пе-
рејке прихода хва не възни-
доу. иже оуготовалъ и есть
и обавилъ самъ въ. дахъ
стыинъ иже живетъ въ
настъ. иже аште къто до-
стониъ боудеть приобрѣ-
сти яко и обжинъ сѧ: иль-
же въ немъ въ боудеть. то
тъ къ томоу въ себѣ пауе
же решти. самъ себе уьте-

120v

ть видѧ плачь свою жиали-
ште вжни соуште: „ —

Да иже такъ боудеть. то нн
ибъини аггелн. нн жрьт-
вы виднитыи. нн нного
иинъсоже въ мирѣ семъ
брѣжетъ. нъ выше мира
сего уитетъ. пауе своим
цркве плачьтыи. иже вї-
днть тронца испъльне-
нне: ☩ : „ —

Се слыша танноу иже мы
и есть далъ хсъ приходъмъ

121

своими: ☠ : „ — въпро

Великои и въсѣмъ искомои: ро-

къ ли хощемъ речи улвые жити-
и ии ии· аще ли рокъ есть· то ка-
ко речеуе дѣдъ къ бѹ· не възве-
ди мене въ прѣполовленїе дніи-
и монхъ· аще ии не есть рока·
то како пакы тъжде глатъ
се падни измѣрены положи-
ль иен дніи мота· аще +ли+ пакы ро-
къ есть како соломонъ ре-
че· не бѹдни жестокъ ии не-
увѣстивъ зѣло· да не оумьре-

121v

ши въ безгодніе свое· да ашти
есть оумирати въ безгодніе·
то како дроугыи мъ изволн
са глати· тако стырьти наво-
дить са рокомъ жицнънми
конкуштешемъ са· какоже
незекин· и ииевъгнѣвнѣ-
ми жибота прошшемъ при-
ложилъ есть бѣ: ☠ : „ —
отъвѣтъ: „ —

Прѣмоудростынъ и исто-
чникъ· и великии съ-
сoudъ видаиниа паулъ:

122

аплъ. къ коренфномъ пн-
шл реве. иже во недосто-
инѣ гасть хлѣбъ съ илн
пнєть уашж. ректъше
кръвь гнж. соудъ севѣ
гасть и пнєть. да сего дѣ-
ла въ васть мнози немо-
штыни и недоужини и съ-
пать мнози: „,

Бынемиѣте съ испытат-
ииемъ. зане недосто-
инѣ валиѣ прнуштад-
ли сѧ быша. то не быша

122v

оулинерали тогда: „,
То къде иштемъ рока
жизньнааго. отъ мѣ-
ногынхъ нали изла-
гаемааго: „,
Пакы иелифадоу фема-
нитиной реве бѣ. съгрѣ-
шилъ иен ты и ова дроу-
га твога. и аште не иш-
ва дѣла слѹгы моего.
то погоняла ви быхъ.
тѣмъже ишвла ради
добрая дѣтель таже

123

къ бѹг̄ илаже не оумъ-
роша. а не конъулніа
дѣла рока житніа н-
хъ: „ яште ли нѣ-
кынмъ мънно юстъ.
оуруені соутъ дѣныє
члвѣкоу: „,

То како реуе соломонъ.
уѣти оцѣлъ своєго и літѣръ
свою. да боядешн мъно-
голѣтнъ: „,

Оурокъ оуко юстъ члвѣуъ во-
ла вѣжніа. и илюоже хоуе-

123v

ть приложнть. и илюоже
велнть оумилетъ: вѣсе т-
вора на пользоу комоу-
жѣдо: такоже хоуетъ: „,

Ти такоже вѣдка стадоу:
иогда хота постыдеть и при-
ведетъ: также хоштетъ
овьцѣ: „,

Тако и бѣ о члвѣцѣхъ твори-
ть. и тѣгда находнть съ-
мѣть члвѣуж рокоу: рекъ-
ше лѣтоу жибога иго ко-
ничлвѣшж сѧ: „,

Тѣмъже оубо такоже прѣже
рѣхълиъ· коєго житніа и-
стъ повелѣнніе божніе
и вола: „ — въпрѣ: „ —

Нъ поуьто младенцн мъроутъ·
а дроузнн прѣстарѣютъ сѧ· и
како дроузнн правъдѣннн сѣ-
ште мало жибоутъ· а дроу-
зин зъло твориште многа
лѣта жибоутъ· а дроузнн дро-
буи соуште вез дѣтнн соуть
и оубоди· а дроузнн неуисти-
ви соуште дѣти иноутъ и бо-

гатѣство и доброу жиженъ: „ —
отъвѣт: „ —

Мъного о томъ вѣнн соудъ·
и слово неодъжнмо: нъ
отъ стынхъ кннгъ разѣ-
мѣюште глемъ· такоже
то младенцн мъроутъ·
то иѣсть отъ грѣха· нъ на
сѣмъслъ рожденыи и
мъроутъ· дѣвога блгосты-
ни на инхъ дѣиеть сѧ вѣн-
на: да унести ошьдѣше спасе-
нне прнноутъ: и иште

же такоже хотѣша зъмѣ
жнити· да съмогра бѣ пе-
реже въсѧтии та· въторо-
и же да негълн свои роди-
тели ихъ съмислыѣнѣи-
ше боудоутъ· да зъбраште
младенца хоташта оу-
мѣрѣти· и мѣни разда-
ијть оукозѣи умдн: ие-
ште же и по дроугому
намъ есть безвѣстъно·
да тако мы есть о христѣ-
танахъ дѣтъхъ слово: „ —

я иже то добрѣ жибоутъ зъ-
лата умдь· и обилен соутъ
непълн· и доброты дѣти
имоутъ· иѣуто мало до-
бро сътвориша· да того
дѣла мъздоу свой въ-
сприемлжть· такоже и
богаттыи онъ оуслыша·
поманн тако въсприялъ
иесн благата въ жиботѣ
своемъ· иже есть прила-
ль иесн мъздоу добрыи-
хъ си дѣлъ также сътвори-

ЛЪ ИСИ: „ —

Я иже то страждть говл-
штен єѹг· и добрн соутъ
съде· да некълн скърбн
радн оцѣштьше сѧ отъ
грабхъ своихъ яко и лазоръ
тамо до коньцѧ оутѣша-
иетъ сѧ съ авраамъ: „ —

Н егоже лжентъ гѣ то и каже-
тъ· поуыто таѹжниши ӡы-
рд ст҃ынхъ въ пеумльнѣ
жнтии· „ —

Я неуистивынхъ въ добрѣ

Жнтии соушть: яко и сви-
нна во на ӡаколение вѣ-
уыномоу огнж пнтомы
тѣмъже не таѹжн: дѣи-
ши ли доселѣ стоять на
нашѧ: ☩ : „ —

Нъ спасаюшнми сѧ· мно-
гали скърбълии и есть въ-
нити въ цѣствнє невесъ-
нок: ☩ : „ —

Бола во и есть вѣжна спѣти
въсѧ ѹлѣкꙗи и въ разоу-
мъ и с|т|иньтыи прнве-